

УДК 343.132

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.40>**Оксана Лучко,**

викладачка циклу загальноправових дисциплін

Державної установи «Криворізька академія патрульної поліції»

ОГЛЯД У КРИМІНАЛЬНОМУ ДОСУДОВОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ПРИЗНАЧЕННЯ

У статті на підставі аналізу кримінального процесуального законодавства, наукових досліджень учених та судової практики були виокремлені та охарактеризовані функції огляду, що визначають його функціональне призначення у кримінальному досудовому провадженні. Робиться висновок про те, що огляд є винятковим процесуальним засобом збору фактичних даних про кримінальне правопорушення, особливо на первинному етапі розслідування. Розкриваються такі функції огляду у кримінальному досудовому провадженні, як фіксація невербальної інформації, перевірка належності доказів до події кримінального правопорушення, вилучення об'єктів, що вилучені законом з обігу, кооперація спеціальних знань, що необхідні для якісного виявлення та збереження доказів, функція забезпечення присутності осіб під час встановлення обставин кримінального правопорушення. У статті зроблено висновок про неприпустимість фіксації у протоколі огляду пояснень, показань осіб, у присутності яких здійснюється огляд, що не стосуються порядку та особливостей його проведення, і наголошується на тому, що у протоколі огляду не можна фіксувати вербальну інформацію про обставини кримінального правопорушення.

Аргументується позиція про те, що натепер у кримінальному процесуальному законодавстві немає іншого способу фіксації подання доказів не уповноваженими особами, аніж опису їх у протоколі огляду. Автор наводить приклади оформлення процедури отримання слідчим доказів від учасників кримінального провадження у правозастосовній діяльності. Також у статті наголошується на проблемних питаннях, пов'язаних із забезпеченням присутності осіб під час встановлення обставин кримінального правопорушення, а саме пов'язаних з обмеженням права особи на свободу пересування та з визначенням правового статусу особи, яка залишилася поряд з уповноваженою на проведення огляду особою. Робиться висновок про те, що обмеження свободи пересування певних осіб через підкорення вимозі уповноваженої особи щодо заборони залишення місця огляду може мати місце у виняткових випадках як тимчасовий захід забезпечення проведення огляду, коли досягнення його мети є неможливим без їхньої присутності.

Ключові слова: функції огляду, подання доказів, належність, кооперація, вилучення, фіксація.

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження зумовлена практичним значенням результатів дослідження, адже огляд є однією із найбільш поширених слідчих (розшукових) дій. Визначення функціонального призначення огляду у кримінальному досудовому провадженні дасть змогу розкрити завдання та роль огляду у досудовому провадженні. Донесення результатів наукових розробок до практичних працівників щодо проведення огляду, у тому числі крізь призму дослідження його функцій, дасть можливість проводити його більш ефективно, що сприятиме зростанню ефективності досудового розслідування загалом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з цієї теми. У теорії кримінального процесу є чимала кількість наукових праць, присвячених слідчим (розшуковим) діям. Так,

В.І. Галаган, О.І. Галаган, В.С. Зеленецький, Л.М. Лобойко, Т.О. Лоскутов, Д.П. Письменний, М.А. Погорецький, С.М. Стахівський, В.М. Тертишник, Л.Д. Удалова досліджували слідчі (розшукові) дії під різним кутом, у тому числі крізь призму їх функціонального призначення. Однак дотепер окремих наукових досліджень стосовно функціонального призначення огляду у кримінальному досудовому провадженні не проводилось.

Метою і завданням дослідження є визначення функціонального призначення огляду у кримінальному досудовому провадженні. Для досягнення мети автором були поставлені такі завдання: виокремити та охарактеризувати функції огляду у кримінальному досудовому провадженні.

Виклад основного матеріалу. Здійснюючи наукову розвідку щодо огляду у кри-

мінальному досудовому провадженні, нами було виокремлено функції огляду, що визначають його функціональне призначення на вказаному етапі кримінального процесу. Розглянемо та охарактеризуємо кожну функцію окремо.

1) *Функція виняткового процесуального способу збору фактичних даних про кримінальне правопорушення.*

Для розслідування кримінального провадження і збору доказів у сторони обвинувачення є певні інструменти, а саме слідчі (розшукові) дії. Про їх спрямованість на отримання (збирання) доказів вказано у ч. 1 ст. 223 Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК) України [1].

Беззаперечним є факт, що для успішного розслідування дуже важливим є первинний етап формування доказів, і велику роль у цьому відіграє огляд, особливо місця події, який може бути проведений до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР). Як слушно зазначає А.А. Павлишина, практично всі науковці і практики відносять огляд до необхідної слідчої (розшукової) дії, яка обов'язково проводиться вже на початковому етапі досудового розслідування [2, с. 113].

Зауважимо, що у сторони обвинувачення немає іншого способу отримати інформацію про наявність чи відсутність факту кримінального правопорушення, матеріальної обстановки, виявлення та фіксації речових доказів до внесення відомостей до ЄРДР інакшим способом, аніж проведення огляду місця події. Лише огляд місця події у виключних невідкладних випадках може бути проведений до внесення відомостей до ЄРДР з обов'язковим внесенням таких відомостей негайно після його проведення (ч. 3 ст. 214 КПК України) [1].

У попередньому дослідженні нами було аргументовано позицію щодо необхідності розширення видів огляду, що можуть бути проведені до внесення відомостей до ЄРДР, у тому числі огляду тіла живої людини (освідування) [3]. На практиці часто виникає необхідність проведення огляду речей, документів, тіла людини та її одягу, приміщення чи місцевості, які не є місцем вчинення кримінального правопорушення, однак через відсутність у КПК України норми, що дозволяє його здійснити до внесення відомостей до ЄРДР, все це оформлюється протоколом огляду місця події як єдиної слідчої (розшукової) дії, яка може бути проведена до внесення відомостей до ЄРДР. Розширення видів огляду, що можуть бути проведені до внесення відомостей до ЄРДР, урегулює відповідність потреб практики законодавчим

приписам, сприятиме швидкому встановленню обставин вчиненого та фіксації слідів, спрощенню процедури, а значить, і зменшення витрат часу, сил та засобів уповноважених осіб, що у кінцевому рахунку сприятиме підвищенню ефективності огляду.

2) *Функція фіксації невербальної інформації про кримінальне правопорушення.*

Криміналістична інформація про злочин може бути отримана слідчими і дізнавачами переважно за двома напрямками: з показань осіб, які опинилися так чи інакше учасниками процесу розслідування (свідків, потерпілих тощо), що є вербальною інформацією, та шляхом виявлення і дослідження безлічі матеріальних носіїв, у яких значима для справи інформація виражена у вигляді їхньої фізичної, хімічної й іншої ознак; розмірах, обсязі, формі, кольорі, складі і т.п., яка може бути названа невербальною [4, с. 16]. Для фіксації такої невербальної інформації здійснюється огляд, під час якого за допомогою методу спостереження досліджуються всі матеріальні об'єкти щодо обставин вчиненого, про що складається протокол.

Хоча деякі автори стверджують про можливість фіксації під час огляду вербальної інформації, а саме пояснень його учасників не з приводу його проведення, а з приводу обставин кримінального правопорушення. Так, Р.М. Дмитрів вказує на доцільність фіксації у протоколі огляду документів пояснень підозрюваного, при якому він проводиться, «оскільки в такий спосіб демонструється обізнаність слідчого про обставини злочину» [5, с. 390].

Протилежною є думка Л.Д. Скільської, яка наголошує на тому, що у протоколі огляду місця події не повинно міститися пояснень, тлумачень виявлених фактів, явищ, викладення думок слідчого про механізм утворення тих або інших виявлених слідів, про походження і приналежність знайдених знарядь і т.п. Протокол являє собою опис виявленого, а не його пояснення [6, с. 11].

Погоджуємося з попереднім твердженням і вважаємо, що у протоколі огляду неприпустимим є фіксація пояснень, показань осіб, у присутності яких він здійснюється, що не стосується порядку та особливостей його проведення. Тобто у протоколі огляду не можна фіксувати вербальну інформацію про обставини вчиненого кримінального правопорушення.

Протокол огляду – це завжди відображення дійсності, а не те, що залишилося у пам'яті людини, що свідчить про його об'єктивність і значимість для розслідування.

3) Функція документування подання не утворюється особами доказів щодо кримінального правопорушення.

Відповідно до ст. 93 КПК України збирання доказів здійснюється не лише стороною обвинувачення, а й стороною захисту, потерпілим, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, шляхом ініціювання про проведення слідчих (розшукових) дій, а також подання доказів самостійно [1]. Хоча в КПК України передбачено право на подання доказів, зокрема підозрюваним, обвинуваченим (ст. 42), потерпілим (ст. 56), цивільним позивачем (ст. 61), спосіб оформлення такої процедури у кримінальному процесуальному законодавстві не визначено.

Зауважимо, що невизначеність процедури подання доказів іншими, не уповноваженими на проведення досудового розслідування суб'єктами, була і у попередньому КПК України 1960 року, на що звертали увагу В.С. Зеленецький та Л.М. Лобойко і пропонували доповнити його статтею «Прийняття доказової інформації» [7, с. 237], однак такі пропозиції не були враховані під час прийняття КПК України 2012 року.

С.А. Крушинський, досліджуючи питання подання доказів на етапі подання заяви про кримінальне правопорушення, пропонує передбачити процедуру подання предметів і документів разом із заявою кримінального правопорушення, доповнивши відповідним змістом ст. 214 КПК України [8, с. 166].

Зауважимо, що подання доказів стороною обвинувачення, потерпілим, цивільним позивачем може бути не лише під час подачі заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення, а й у будь-який момент кримінального провадження, тому у КПК необхідно передбачити процедуру оформлення подачі ними доказів під час досудового розслідування загалом.

Натепер єдиним законодавчим приписом щодо порядку отримання стороною обвинувачення доказів є ч. 2 ст. 100 КПК України, відповідно до якої речові докази, які отримані слідчим, прокурором, оглядаються, фотографуються та докладно описуються у протоколі огляду [1].

У правозастосовній діяльності оформлення процедури отримання слідчим доказів від учасників кримінального провадження здійснюється такими способами: 1) складенням протоколу добровільної видачі та огляду речей чи документів (вирок Кам'янець-Подільського міськрайонного суду від 28 вересня 2020 року, справа № 676/7681/19 провадження № 1-кп/676/146/20, у якому в основу

обвинувачення ОСОБИ-1 було прийнято протокол добровільної видачі та огляду речового доказу, наданого стороні кримінального провадження) [9]; 2) складенням двох протоколів – протоколу добровільної видачі та протоколу огляду (вирок Першотравневого районного суду м. Чернівців від 23.09.2020 року, єдиний унікальний номер 725/2125/20, номер провадження 1-кп/725/104/20, де зазначено, що доказами є протокол добровільної видачі куртки та протокол огляду куртки) [10]; 3) прийняттям заяви про факт видачі речі і складенням протоколу огляду (вирок Ленінського районного суду м. Миколаєва від 25.09.2020 року, справа № 489/6416/19, кримінальне провадження № 1-кп/489/496/20, де факт добровільної видачі фіксується заявою, після чого окремо складається протокол огляду) [11]; 4) фіксація у протоколі огляду місця події (у обвинувальних вироків судів: Каховського міськрайонного суду Херсонської області від 19.11.2020, Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області від 19.11.2020, Дніпровського районного суду м. Києва від 19.11.2020, одним із доказів є протокол огляду місця події, у якому зафіксовано факт вилучення наркотичних засобів, які особа добровільно видала працівникам поліції) [12; 13; 14].

Іншими словами, обов'язковим способом документування подання доказів щодо кримінального провадження не уповноваженими особами натепер залишається огляд та відповідний протокол про результати його здійснення.

4) Функція перевірки належності доказів до події кримінального правопорушення.

Однією з головних ознак, якими повинні володіти докази, є їх належність [1]. За словами Д.Б. Сергєєвої, належність доказу – це його придатність встановлювати обставини, що є предметом доказування, через логічний зв'язок між отриманими фактичними даними і тим, що потрібно доказувати [15, с. 236].

Вилучення матеріальних об'єктів, які є речовими доказами, під час досудового провадження може бути здійснено як під час огляду, зокрема місця події, так і під час інших слідчих чи процесуальних дій, наприклад обшуку, тимчасового доступу до речей і документів, затримання особи. Наприклад, під час огляду місця події може бути вилучено відеозапис з камери відеоспостереження; під час огляду місця ДТП може бути вилучено запис з відеореєстратора транспортного засобу; під час виконання ухвали про тимчасовий доступ до речей і документів надається інформація від операторів

мобільного зв'язку про з'єднання абонентів тощо. Крім цього, як було зазначено вище, такі докази можуть бути подані будь-яким учасником кримінального провадження самостійно. Однак не завжди одразу можна дати відповідь про те, чи має відношення інформація, зафіксована на матеріальних носіях, до події кримінального правопорушення, адже через брак часу чи відсутність технічної можливості переглянути зафіксовану на таких матеріальних об'єктах інформацію уповноважена особа не має можливості. Такі матеріальні об'єкти, на яких зафіксована інформація, оглядаються і детально описуються у протоколі окремого огляду слідчим чи дізнавачем, як правило, у службовому кабінеті пізніше. Лише після цього уповноважена особа може вирішити питання належності доказів до події кримінального правопорушення. Таким чином, шляхом проведення окремого огляду перевіряється належність доказів до події кримінального правопорушення.

5) Функція вилучення об'єктів, що вилучені законом з обігу.

У ч. 7 ст. 237 КПК України закріплено, що предмети, які вилучені законом з обігу, підлягають вилученню незалежно від їх відношення до кримінального провадження [1]. У разі виявлення таких речей, наприклад наркотичних засобів, психотропних речовин, боєприпасів, вогнепальної зброї тощо, уповноважена на проведення огляду особа вилучає їх без будь-якого роздуму щодо того, чи мають такі речі відношення до справи, чи ні, адже така норма в КПК України є імперативною. Отже, огляд спрямований на вилучення об'єктів, що вилучені законом з обігу, що не можна не визнати частиною його призначення.

6) Функція кооперації спеціальних знань, що необхідні для якісного виявлення та збереження доказів.

Беззаперечним є факт, що запорукою якісного виявлення та фіксації доказів під час огляду є використання спеціальних знань. З метою одержання допомоги з питань, що потребують спеціальних знань, слідчий, прокурор може запросити спеціаліста (ч. 3 ст. 237 КПК). Відповідно до Наказу МВС від 03.11.2015 року 1339 «Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби МВС як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події» до огляду місця події можуть залучатися інспектори-криміналісти, Спеціалізована пересувна лабораторія Експертної служби МВС у певних випадках [16]. Під час проведення огляду

трупа участь судово-медичного експерта або лікаря є обов'язковою (ч. 1 ст. 238 КПК України) [1].

З огляду на те, що на місці події можуть бути залишені різноманітні сліди – біологічні, дактилоскопічні, сліди від застосування вогнепальної зброї тощо, виявлення і вилучення яких має свою специфіку, погоджуємося з думкою І.В. Пирого про те, що для участі в огляді місця події доцільно було б залучати декількох вузькопрофільних спеціалістів [17, с. 126].

При цьому ефективність використання спеціальних знань, незалежно від виду слідчої дії, досягається тоді, коли діяльність засновується на певних принципах взаємодії слідчого і спеціаліста. Одним із таких принципів є кооперація, що проявляється у постановці завдань з боку слідчого й обранні відповідно до цих завдань засобів і методів їх вирішення [18, с. 50–51]. Застосування терміна «кооперація» у такому разі, на нашу думку, є дуже вдалим, адже за тлумачним словником означає «особливу форму організації праці, за якої багато людей разом беруть участь у тому самому процесі або в різних, але зв'язаних між собою процесах праці» [19]. Так, справді, під час огляду, наприклад місця ДТП, слідчий може залучити як спеціаліста інспектора-криміналіста, експерта-автотехніка, судово-медичного експерта. Всі вони мають спеціальні знання у певній галузі, але під час огляду кооперуються задля досягнення мети – виявлення, фіксації і збереження доказової інформації.

7) Функція забезпечення присутності осіб під час встановлення обставин кримінального правопорушення.

В юридичній літературі справедливо визнається, що проведення огляду, як і інших слідчих дій, може бути пов'язане із застосуванням певного примусу [20, с. 104]. У результаті останнього можуть частково обмежуватися права і свободи учасників огляду, зокрема право на свободу пересування. Так, відповідно до ч. 6 ст. 237 КПК України слідчий, прокурор має право заборонити будь-якій особі залишити місце огляду до його закінчення [1]. У КПК України не конкретизовано статус осіб, щодо яких уповноважена на проведення огляду особа може заборонити залишити місце огляду. Так, це можуть бути поняті, спеціаліст, заявник, а також особа, яку застали на місці вчинення кримінального правопорушення (наприклад, у разі зберігання наркотичних засобів, одержання неправомірної вигоди, учасники ДТП). З одного боку, таке правило сприяє забезпеченню об'єктивності під час огляду, схоронності доказів, попередження їх зни-

щення. У практичній діяльності можуть виникнути випадки, коли немає підстав до затримання особи у порядку ст. 208 КПК України (наприклад, щодо проступків, за які не передбачено покарання у вигляді позбавлення волі), однак огляд необхідно провести за обов'язкової участі особи, яку застали на місці події (наприклад, у разі виявлення факту незаконного зберігання наркотичних засобів).

Але, з іншого боку, таке правило зумовлює проблеми з обмеженням права особи на свободу пересування та з визначенням правового статусу особи, яка залишилася поряд з уповноваженою на проведення огляду особою через підкорення її наказу, адже за правилами ст. 209 КПК України така особа може вважатися затриманою, а значить має відповідні права, у тому числі на захист.

Про те, що під час огляду може відбуватися обмеження у здійсненні права на вільне пересування, наголошує і В.Л. Бучківська [21, с. 156]. Таку проблему раніше ми порушували у нашому попередньому дослідженні [22].

Погоджуючись з думкою В.В. Назарова, що будь-яке обмеження конституційних прав і свобод у кримінальному провадженні має бути вибіркоким, обмеження не може бути більш суворим, ніж це необхідно, і повинно мати винятковий і тимчасовий характер [23, с. 15]. Тож обмеження свободи пересування певних осіб через підкорення вимозі уповноваженої особи щодо заборони залишення місця огляду може мати місце у виняткових випадках як тимчасовий захід забезпечення проведення огляду, коли досягнення його мети є неможливим без їхньої присутності.

Висновки

Таким чином, функціональне призначення огляду у кримінальному досудовому провадженні проявляється через певні функції, котрими є: функція виняткового процесуального засобу збору фактичних даних про кримінальне правопорушення; функція фіксації невербальної інформації про кримінальне правопорушення; функція документування подання не уповноваженими особами доказів щодо кримінального правопорушення; функція перевірки належності доказів до події кримінального правопорушення; функція вилучення об'єктів, що вилучені законом з обігу; функція кооперації спеціальних знань, що необхідні для якісного виявлення та збереження доказів; функція забезпечення присутності осіб під час встановлення обставин кримінального правопорушення.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Дата оновлення: 11.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 30.11.2020).
2. Павлишина А.А. Слідчий огляд як засіб збирання доказів у досудовому розслідуванні незаконного наркобізнесу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2017. № 26. С. 111–114.
3. Лучко О.А. Напрями підвищення ефективності огляду у кримінальному досудовому провадженні. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 4 (73).
4. Удалова Л.Д. Теорія та практика отримання вербальної інформації у кримінальному процесі України : монографія. Київ : НАВСУ, 2005. 324 с.
5. Дмитрів Р.М. Особливості проведення окремих слідчих дій у сфері господарської діяльності. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 1. С. 388–397.
6. Скільська Л.Д. Кримінально-процесуальні та тактико-криміналістичні особливості фіксації результатів огляду місця події : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2010. 23 с.
7. Зеленецький В.С., Лобойко Л.Н. Доследственный уголовный процесс : монографія. Донецьк : ДЮИ МВД, 2012. 564 с.
8. Крушинський С.А. Подання доказів на етапі подання заяви (повідомлення) про кримінальне правопорушення. *Університетські наукові записки*. 2015. № 55. С. 161–168.
9. Вирок Кам'янець-Подільського міськрайонного суду від 28 вересня 2020 року : справа № 676/7681/19, провадження № 1-кп/676/146/20. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91835809> (дата звернення: 28.11.2020).
10. Вирок Першотравневого районного суду м. Чернівців від 23.09.2020 року : справа 725/2125/20, провадження 1-кп/725/104/20. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91731134> (дата звернення: 29.11.2020).
11. Вирок Ленінського районного суду м. Николаєва від 25.09.2020 року, справа № 489/6416/19, провадження №1-кп/489/496/20. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91801393> (дата звернення: 29.11.2020).
12. Вирок Каховського міськрайонного суду Херсонської області від 19.11.2020 : справа № 658/2898/20, провадження № 1-кп/658/685/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93000130> (дата звернення: 28.11.2020).
13. Вирок Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області від 19.11.2020 : справа № 233/3397/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92979367> (дата звернення: 29.11.2020).
14. Вирок Дніпровського районного суду м. Києва від 19.11.2020 : справа № 755/14436/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92995463> (дата звернення: 29.11.2020).
15. Сергеева Д.Б. Належність доказів за новим КПК України. *Боротьба з організованою злочин-*

ністю і корупцією (теорія і практика). № 3 (31). 2013. С. 234–239.

16. Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби МВС як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події : Наказ МВС України від 03.11.2015 року № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#n14> (дата звернення: 30.11.2020).

17. Пиріг І.В. Щодо компетенції учасників огляду місця події. *Теорія і практика судової експертизи і криміналістики* : матеріали II науково-практичної конференції (м. Київ, м. Маріуполь, 27 лютого 2019 року). Київ–Маріуполь, 2019. С. 124–126.

18. Кузьмічов В.С., Пиріг І.В. Використання спеціальних знань при розслідуванні розкрадань вантажів на залізничному транспорті : монографія. Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2008. 168 с.

19. Академічний тлумачний словник української мови (1970–1980). URL: <http://sum.in.ua/s/кооперасія> (дата звернення 30.11.2020).

20. Лоскутов Т.О. Кримінальне переслідування, здійснюване слідчим : монографія. Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2011. 164 с.

21. Бучківська В.Л. Обмеження свободи особи та її недоторканності під час кримінального провадження: новий кримінально-процесуальний закон з урахуванням практики Європейського Суду з прав людини. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2013. Вип. 10. С. 153–158.

22. Лучко О.А. Щодо можливості застосування примусу під час огляду. *Сучасні проблеми правоохоронної діяльності та підготовки профільних фахівців* : матеріали наук.-практ. семінару (м. Одеса, 20 листопада 2020 р.).

23. Назаров В.В. Обмеження конституційних прав людини в кримінальному провадженні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Дніпропетровськ, 2009. 38 с.

Oksana Luchko. Inspection in criminal pretrial proceeding: functional-legal purpose

The article analyzes the criminal procedure legislation, scientific research of scientists and judicial practice. Based on the analysis, the functions of the review that determine its functional purpose in criminal pre-trial proceedings were identified and characterized. It is concluded that the review is an exceptional procedural means of collecting factual data on a criminal offense, especially at the initial stage of the investigation. The functions of inspection in criminal pre-trial proceedings are revealed, such as recording non-verbal information, checking the affiliation of evidence to the event of a criminal offense, seizure of objects seized by law, cooperation of special knowledge necessary for quality detection and preservation of evidence, during the establishment of the circumstances of a criminal offense. The article concludes that it is inadmissible to record in the inspection report explanations, testimonies of persons in whose presence the inspection is conducted, which does not relate to the procedure and features of its conduct and emphasizes that the inspection protocol cannot record verbal information about the circumstances of a criminal offense.

The position is argued that at present in the criminal procedure legislation there is no other way to record the submission of evidence by unauthorized persons than to describe them in the inspection report. The author gives examples of the procedure for obtaining evidence by investigators from participants in criminal proceedings in law enforcement. The article also emphasizes the problematic issues related to ensuring the presence of persons during the establishment of the circumstances of a criminal offense, namely related to the restriction of a person's right to freedom of movement and determining the legal status of a person who remained with the person authorized to inspect. It is concluded that the restriction of the freedom of movement of certain persons by complying with the authorized person's request to prohibit leaving the inspection site may occur in exceptional cases, as a temporary measure to ensure the inspection, when achieving its goal is impossible without their presence.

Key words: review functions, submission of evidence, belonging, cooperation, withdrawal, fixation.